

PUNT INFORMATIU

AGRUPAMENT D'ESBARTS DANSAIRES

València, 558 6è 1a
08026 Barcelona
Tel./Fax 93 245 61 65
e-mail: agrupament@agrupament.com
www.esbarts.cat

126

Novembre 2006

PAÍS I CULTURA

País i cultura o cultura i país, vet aquí un binomi prou interessant i indestriable: no hi ha cultura sense país, sense un poble al seu darrere, i no hi ha poble ni nació sense una cultura al davant marcant-li el camí a seguir de la seva autenticitat, si cal amb insubornable determinació. I d'aquesta realitat el nostre poble n'hauria de ser més conscient. El nostre país, aquest poble català que tant estimem i que portem tan endins en el nostre cor, tan endins que hauríem d'intentar exhumar-lo amb convicció abans no ens colin encara més coses estranyes, té moltes i notables expressions culturals que ens identifiquen, i totes elles ben arrelades, necessàries i ben vives fins avui. És per això que hem d'intentar conservar-les i promoure-les amb voluntat i dedicació. I tots i totes hi hauríem d'estar compromesos. Quan parlem de cultura popular, hem de ser conscients que estem parlant de cultura en el més ampli sentit del mot.

Algunes persones (especialment intel·lectuals? i polítics?...), han intentat fer-nos creure, aquests darrers anys d'una democràcia encara tan vacil·lant que ens nega i persegueix els nostres drets com a poble i nació, que al nostre país hi ha una cultura Cultra -si em permeteu la reiteració-, una cultura amb majúscula, és a dir la cultura acadèmica -que hi és, per sort i per convicció-, i una altra cosa sorgida espontàniament del poble, sense cap importància, una cultura menor, pagesa, potser rural com si venir de pagès o de la ruralia fos necessàriament un senyal de rebuig i una negació de la saviesa natural i popular que ens ve de l'avior, com si l'antigor fos per si mateixa un senyal de caducitat; de tal manera és així que s'han acostumat massa desconsideradament i més perillosament encara a titllar de "cultureta", una cosa d'estar per casa, el nostre costumari ancestral i llastimosament sembla que ens ho estem creient. En canvi no hi ha cap país del món que no el mimi i el promogui el seu folklore.

El nostre poble és un dels pobles d'Europa que té més senyals d'identitat popular, i en aquest aspecte sembla que se'l vol fer anar de recules, com si es volgués negar l'evidència, enlloc de propiciar i auspicar tot aquest bé de Déu de manifestacions culturals -i no farem cap relació perquè tothom les coneix, especialment aquells que semblen rebutjar-les i anatematitzar-les amb la seva manca de consideració-; els

veiem massa enderiats en desprestigiar-les, segurament perquè alguns practicants potser no se'n surtin tan bé com uns altres, com si la pràctica d'un art hagués de sortir sempre perfecte. Potser és que en aquest sentit són massa perfeccionistes. Haurien d'acceptar que els castells poden caure, les rotllanes sardanistes a vegades surten estrafetes, en algunes danses cauen algunes faixes, o els cantants fan inesperadament algun gall. Però hi ha voluntat de sortir-se'n. No són professionals, com no són tots professionals els equips de futbol, o els ciclistes, o els esportistes, però ningú no negarà que de la quantitat surt la qualitat, i que, així com hi ha equips de futbol que juguen a primera divisió, o ciclistes que corren la Volta a Catalunya, hi ha Esbarts de primera línia que ho fan molt bé, poso per cas, i altres que pugnen per emular-los. Tot es qüestió de superació i de saber acceptar la realitat de les cultures. Una altra cosa és que tots pretenguin sortir a la televisió. Estem convençuts que la cultura popular i tradicional en qualsevulla de les seves diverses facetes és absolutament necessària per a remarcar i promoure la catalanitat del nostre poble; segurament que no és l'únic mitjà, també en som conscients, però igualment sabem que totes les baules són necessàries per a la integritat d'una cadena per tal que aquesta sigui resistent als efectes d'estirar el carro de la gran nació catalana.

CORRANDES

- Dijous, dia 2:

◆ A 3/4 de 10 de la nit, recital per a turistes estudiosos nordamericans, de l'**Esbart Sant Martí**, de Barcelona, en la seva tretzena temporada, amb l'espectacle *Antologia*, al Teatre del Centre Parroquial Sant Martí, del Clot, Barcelona.

- Diumenge, dia 5:

◆ Entre les 10 del matí i les 6 de la tarda, dins els actes i en el recinte de la Fira, l'**Esbart Monistrol Dansaire**, de Monistrol de Montserrat, presenta un *Recull de danses tradicionals* a Vilaller, Alta Ribagorça.

◆ A les 12 del matí, en el marc de la Fira Mediterrània, de Manresa, actuació de: **Esbart Ciutat Comtal** i **Esbart Sant Martí**, de Barcelona; **Mediterrània Dansa**, de Figueres, i **Esbart Manresà de Dansaires**, de Manresa, a la sala de la Ciutat.

◆ A les 6 de la tarda, amb motiu del seu seixantè aniversari, l'**Esbart Montserratí Martinenc**, de Barcelona, organitza el Festival de Tardor, amb danses tradicionals i de creació, a l'Escola Tècnica Professional del Clot, carrer València 680, de Barcelona.

(Telèfon de contacte: 932 452 544)

◆ Els veterans de l'**Esbart Jove**, de Gualba, de l'**Esbart Monistrol Dansaire** i de l'**Esbart Rosa d'Abril**, de Castellterçol, a les 6 de la tarda actuen a la Plaça, d'aquesta localitat darrera.

- Divendres, dia 10:

♦ A les 8 del vespre i a la Basílica de Santa Maria del Mar, tindrà lloc l'acte de lliurament dels **Premis del Dia de la Sardana**, d'aquest any, instituïts per l'**Obra del Ballet Popular**, al qual hi són invitades totes les persones i entitats del món cultural. Des d'aquí felicitem un cop més tots els guardonats, especialment Delfi Colomer i Jordi Núñez i invitem als nostres socis i amics que hi acudeixin a donar-los-hi suport.

- Dissabte, dia 11:

♦ A les 6 de la tarda, en el Centre Cultural La Farinera, del Clot, Gran Via de les Corts Catalanes, 837, de Barcelona, *Danses per Sant Martí*, per l'**Esbart Sant Martí**.

♦ A 2/4 de 7 de la tarda, *Recital de dansa infantil*, amb la participació de l'**Esbart Maragall**, de Barcelona, i l'**Esbart Olesà**, al Teatre Olesa (Els Salistes), d'Olesa de Montserrat, Baix Llobregat.

♦ A 2/4 de 9 del vespre, a la sortida de l'ofici del dissabte al vespre, *Ball de rams de Sant Martí de Provençals*, amb l'**Esbart Sant Martí**, a la Plaça del Canonge Rodó, de Barcelona.

♦ A les 10 de la nit, l'**Esbart Dansaire de Granollers**, presenta l'espectacle *Eclèctic*, Arran de plaça-Apunts de Ruera, al Centre Cultural de Vilanova del Vallès. Vallès Oriental.

- Diumenge, dia 12:

♦ A les 12 del matí, el cos de dansa, els juvenils, els infantils i els exdansaires de l'**Esbart Català de Dansaires**, de Barcelona, celebren la Ballada del soci, al Teatre Sant Pere Apòstol, carrer Sant Pere més Alt, de Barcelona, amb acompanyament musical d'El Grupet.

♦ A les 12 del matí, el cos de dansa de l'**Esbart Dansaire de Rubí**, ofereix un espectacle tradicional dedicat a la Xarxa d'Espectacles Infantils, al Teatre Municipal de Rubí. Vallès Occidental.

♦ A 2/4 de 6 de la tarda, amb motiu del seu 29è. Aniversari, totes les seccions del **Esbart Sabadell Dansaire**, amb acompanyament musical de La Corrandà, participen en la ballada que se celebra al Teatre del Centre Cívic de la Creu Alta (Can Balsach), a la plaça de la Creu Alta de Sabadell. Vallès Occidental.

♦ A les 6 de la tarda, l'**Esbart Montserratí Martinenc** i l'**Esbart Sant Martí**, del Clot, presenten el programa *Danses per Sant Martí*, al local del Centre Cultural La Farinera del Clot, Gran Via de les Corts Catalanes, 837. Barcelona.

- Dimarts, dia 14:

♦ A 3/4 de 10 de la nit, en la tretzena temporada del Recital de danses per a estudiosos nordamericans, l'**Esbart Sant Martí**, de Barcelona, presenta *Antologia*, al Teatre del Centre Parroquial Sant Martí, del Clot, Barcelona.

- Dimecres, dia 15:

Em plau contar-vos una anècdota curiosa i gratificant alhora, que ha passat recentment. Fa dos anys vaig tenir la sort de ser present a la Fira Nacional de Turisme a Montjuïc i vaig veure la interpretació d'una barreja de danses que em va colpir sincerament, per la qual cosa vaig demanar als organitzadors que m'expliquessin com havia estat fet aquella troballa.

Arrel d'aquella Fira el Govern Basc es va posar en contacte amb l'Esbart Sant Martí, de Barcelona, per tal d'iniciar col·laboracions. El coreògraf David Martínez, amb una música anònima basca, que és per a ells com una mena de Cant dels ocells, havia de muntar un ball on es conjuntessin l'auresku i la sardana. El muntatge junt amb un grup de Vitòria va ser un èxit i per això em vaig adonar que els presents a la sala d'actes de l'estand basc s'emocionaven, i els catalans compartíem l'emoció. Era una barreja de dos folklores en una sola dansa. Al final tots ballaven la sardana i tots interpretaven l'auresku, donant-se les mans dues cultures diferents, però agermanades per una música de fons que si bé procedia d'Euskadi, era adaptable a l'oïda com una música molt universal.

Posteriorment l'Esbart Sant Martí la va anar a interpretar a Vitòria i a Bilbao, i s'ha fet dues vegades més a Barcelona, a la Plaça de la Sagrada Família, en un Festival d'Esbarts, i a l'Església de Sant Martí, del Clot, en un recital de Dansa d'arrel folklòric-religiós.

Recentment, una setmana abans del partit de futbol Catalunya Euskadi, va ser ballada en un Hotel de Barcelona, i segons em van dir es va tornar a repetir l'emoció, en veure l'expressió de dues cultures tan diferents que ballaven plegades una mateixa dansa, i com un encàrrec a un coreògraf pot donar aquest reguitzell de noves emocions, noves coneixences i nous amics. En definitiva, això és el que hauria de ser el folklore: una abraçada dels pobles. (A.G.C.)

LES COBLES I ELS ESBARTS

- Arrel d'una conversa durant el programa "Fes ta Festa", a Ràdio 4, amb Jesús Ventura, en Jesús entre altres temes em va preguntar el per què de l'abandó per part dels Esbarts de l'acompanyament amb cobla. Apart de la resposta que jo li pogués fer aquell dia del mes d'agost, posteriorment m'he fet algunes preguntes més, i també hi he donat les meves respostes.

Al mateix temps, i per als "esbarthaus" o "els amics ens escriuen" al Punt Informatiu, podeu fer els vostres suggeriments sobre aquest tema apuntat en aquell programa.

El meu punt de vista és que les cobles són les responsables que molts esbarts no les utilitzin, perquè encareixen moltíssim les actuacions; diguem-ho clar, són molt cares.

I un es pregunta ¿per què hi ha tanta diferència entre el preu de les audicions de sardanes i les d'esbarts?

És per això que els promotors s'ho pensen molt en el moment de la contractació d'un esbart, i sol passar que si exigeixes acompanyament de cobla desestimen l'actuació de l'esbart. És d'aquesta manera que els esbarts han de fer el 85% de les actuacions amb enregistraments musicals. Alguns fan les seves actuacions, els seus recitals, amb CD i altres enregistraments amb cobla, prèviament passades per l'estudi, i això tot i que suposa un alt cost, pot amorosir la realització de festivals. Menys actuacions amb música en viu, però més actes al cap i a la fi, que és el que es persegueix.

Hi ha un altre problema que el senyor Ventura va posar al damunt de la taula, és el referent a la pèrdua del nostre patrimoni musical. Les magistrals instrumentacions

♦ A les 10 de la nit, *29è Festival de Música i Dansa d'arrel folklòrico-religiosa*, de l'**Esbart Sant Martí**, **12è Memorial Joaquim Lorente**, amb l'acompanyament musical de la Cobla Jovenívola, de Sabadell, a l'Església Parroquial de Sant Martí, del Clot, Plaça Canonge Rodó, de Barcelona.

- Diumenge, dia 26:

♦ A les 12 del matí, *Roda d'Esbarts Catalunya Infantil*, amb l'**Esbart Terrassa**, de Terrassa, l'**Esbart Joventut Nostra** i l'**Esbart Gaudí**, de Barcelona, i l'**Esbart Dansaire La Múnia**, a la Plaça de La Múnia del Penedès. Alt Penedès.

♦ A la tarda, *Recital amb motiu del dia del soci*, de l'**Esbart Dansaire de Rubí**, al Teatre La Sala, de Rubí, Vallès Occidental.

♦ A 2/4 de 7 de la tarda, amb motiu de la Festa Major de Sant Martí de Provençals, actuació del **Esbart Joventut Nostra** i l'**Esbart Sant Jordi**, al local del Foment Martinenc, carrer Provença, 593, de Barcelona.

ACTIVITATS PASSEDES

- Mes d'octubre:

- Dia 7:

- L'Esbart Ciutat Comtal, de Barcelona, va organitzar el "Ball de rams" dins els actes de la Festa Major d'Hostafrancs.

- L'Esbart Brugués, de Gavà, actuà a l'Hospitalet de Llobregat.

- L'Esbart Santa Tecla, de Tarragona, actuà a Vilanova del Vallès.

- Dia 10:

- L'Esbart Fontcoberta, de Banyoles, va representar el seu espectacle "Balneari" al Teatre Municipal de Ceret.

- Dia 15:

- L'Esbart Santa Tecla, de Tarragona, presentà Batecs del temps a La Riera de Gaià, Tarragonès.

- Ballets de Catalunya, de Barcelona, va organitzar un Taller de Dansa Tradicional al Centre Cívic Golferichs, de Barcelona.

- Dia 21:

- Totes les seccions de l'Esbart Sant Martí, de Barcelona, van actuar al Monestir de Montserrat.

- L'Esbart Monistrol Dansaire, de Monistrol de Montserrat, va celebrar un mos amb la dansa, a la seva localitat, coincidint amb la commemoració del seu Setzè Aniversari. Per molts anys!

- Ballets de Catalunya, de Barcelona, presentà *Ben viva, ben nostra!*, espectacle de dansa tradicional, a la plaça dels Àngels de Barcelona.

- Dia 22:

- Recital de Danses Firadespi, de l'Esbart Dansaire de Sant Joan Despí.

- Dissabte, dia 27 i diumenge, dia 28:

- L'Esbart Català de Dansaires va reprendre la seva "Cafetera" amb les danses d'Alacant; balls de participació i i danses rituals d'Alacant i la seva comarca. Els mestres de dansa van ser els germans Lluís i Miquel Àngel Flores Abat, amb acompanyament musical.

- Dia 29:

- Dintre dels actes de la Fira de la coca i el mató de Monistrol de Montserrat, es va portar a terme una Mostra de Danses Tradicionals Catalanes, en la qual hi varen intervenir l'Esbart Rosa d'Abril, de Castellterçol, l'Esbart Gaudí i l'Esbart Folklòric d'Horta, de Barcelona, i l'amfitrió, l'Esbarts Monistrol Dansaire.

D'INTERÈS

Ens plau informar-vos del PLA D'ACTUACIÓ DEL QUADRIMESTRE SETEMBRE-DESEMBRE, d'enguany, que en realitat correspondrà més concretament al darrer trimestre.

1.- Publicacions

Tenim prevista l'edició de *Rebost de tonades -2*", de Joan Gómez i Òscar Igual, dintre de la col·lecció "Ormeig", i l'edició dels materials del seminari ENSENYANT A ENSENYAR -1: orientacions de treball corporal en dansa catalana, impartit per Eduard Ventura el curs passat en sis sessions, amb un notable èxit de participació.

2.- Seminaris

2.1.- Continuació del programa ENSENYANT A ENSENYAR, amb un segon nivell:
-Dissabte 28 d'octubre, en sessió de matí i tarda.

22è Seminari ENSENYANT A ENSENYAR -2: Pràctica de treball corporal en dansa catalana, a càrrec d'Eduard Ventura, professor i coreògraf de dansa catalana.
És un seminari especialment adreçat als que van seguir el primer curs. Val a dir que, atès l'èxit de participació en el seminari del primer nivell, es preveuen unes dues sessions més.

2.2.- Música per a directores i monitors d'esbarts dansaires, a càrrec de Pilar López i Arcos, professora de música.
S'estan definint els continguts.
Oportunament s'informarà sobre l'adreça del'aula d'estudi. Les inscripcions, com de costum les podeu adreçar a l'Agrupament.

3.- Web

Tenim previst d'obrir un nou espai de comunicació dins el web, amb el títol "El suro", per tal que els Esbarts associats hi pengin petits anuncis. Com a espai de discussió ja vam obrir el curs passat la llista "Esbartnauts", amb un remarcable èxit.
Entrar textos en el PDF adjunts a les entrades d'autors de la "Base documental".

★★★★★

- Els amics del Festival Internacional de Música de Cantonigròs ens comuniquen que ja ha tingut lloc la convocatòria del seu **25è Festival Internacional de Música de Cantonigròs**, que se celebrarà del 19 al 22 de juliol de 2007.

Ens diuen que el Festival rep cors amateurs i grups de danses de tot el món, i viuen i conviuen durant els quatre dies dels actes a la localitat de Cantonigròs, participant en les diverses competicions.

Amb molt de gust accedim a la seva petició que us fem arribar informació d'aquest Festival tan important, per tal que els nostres esbarts que puguin estar interessats en participar-hi ho puguin fer amb tota l'antelació necessària. Tingueu present que les inscripcions s'acaben el mes de gener.

Per a tots aquells que hi pugueu estar interessats, podeu demanar més dades a la

Secretaria/Informació:
c/. València, 435, 1er. 1a.
08013 Barcelona
tel. 932 32 64 44
tel. 938 52 50 86
Fax. 932 46 36 03
www.fimc.es
e-mail: fimc@fimc.es

AVISOS I FALQUES

Recordem igualment que encara hi ha una sèrie de llibres a la vostra disposició, per a passar-los a recollir -els que no ho hagueu fet o no l'hagueu obtingut per cap altre mitjà-, com la Trancadansa dedicada a Joan Rigall, les Corrandes de 20, o algun altre de tota la sèrie que tenim publicats; ens referim especialment als Esbarts de Barcelona, que ho tenen força més favorable per a poder-los retirar. Podeu passar per l'oficina i de passada canviariem impressions.

*****

Iniciem una altra campanya per tal que tots, o la majoria, de mitjans de comunicació es facin ressò de les nostres activitats.

Per això caldrà que com més informació els hi puguem passar millor. Tindrem més força per a reivindicar el nostre dret a ser-hi presents i a tenir les mateixes oportunitats que altres activitats que hi surten.

És per això que us recomanem una vegada més, que no oblideu d'enviar-nos informació sobre les vostres actuacions, audicions, etc., pels mitjans que us resultin més còmodes.

A la capçalera del Punt Informatiu hi consten les dades corresponents.

Ens interessa que ens ho envieu, si no ho podeu fer puntualment ho feu més tard, ho posarem a les actuacions passades per tal que es vagi veient el veritable volum de les actuacions dels nostres Esbarts. De totes maneres, hi insistim, és millor poder-les programar anticipadament.

S.O.S.

Els amics de l'Esbart Dansaire de Castelldefels ens han fet arribar un S.O.S: "L'Agrupació de cultura popular de Castelldefels -diu-, està buscant una persona que pugui dirigir el grup de l'esbart, atès que des que el va deixar la nostra companya Montse López, ens trobem sense professor i ens faria moltíssima pena quedar-nos sense aquesta activitat, per això us preguem que ens poseu en contacte amb alguna persona que el pogués agafar. El nostre correu és acpcastelldefels@hotmail.com o el meu personal mirtagmainero@hotmail.com."

Demanem a tots aquells esbarts, especialment els més propers a Castelldefels, que vegin de donar un cop de mà a aquestes persones que necessiten del nostre esforç i la nostra col·laboració per a poder sortir endavant.

Per què no us hi animeu ja des d'ara?

INTERNET, WEBS I CORREU ELECTRÒNIC

ESBARTNAUTES

Us recordem que tenim a la vostra disposició el nou espai, al web de l'AGRUPAMENT, **Esbartnautes**, dedicat a la conversa i a l'intercanvi d'opinions, obert a tothom. És una llista de correu que permet enviar i rebre missatges als interessats en els temes de dansa i esbarts. Per a poder participar a la llista només us cal escriure a l'adreça electrònica a la caixa verda que apareix a la columna esquerra de la portada i clicar al botó "Alta".

El sistema envia un correu per confirmar i només caldrà respondre'l, sense modificar l'"assumpte" del correu. Per participar-hi, un cop el sistema et reconeix, només s'ha d'enviar el missatge a l'adreça.

Per tal de treure tots els missatges que hi ha fins aquells moments es pot clicar "Seccions", després "Esbartnautes" i es desplega tota una explicació sobre el que és aquesta modalitat. Al final de l'explicació, si es clica sobre ESBARTNAUTES surten tots els missatges, que es poden ordenar per autors, per data o per temes.

Animeu-vos a utilitzar aquest nou espai per a la informació i el debat. (M.C.B.)

*****

Insistim a recordar-vos que podeu consultar la web, que pertany al nostre Agrupament. El web està en permanent actualització, tant en la introducció de dades referents al passat, especialment tot el treball de recerca que es va fer en ocasió del Centenari, per exemple, com en les de futur i les referides a actuacions artístiques i a les activitats de tota mena que hagueu programat els esbarts.

De fet a l'**Agenda** i a **Notícies**, els esbarts associats hi podeu entrar informació clicant sobre + i afegir **acte**. Les dades entrades aniran a parar a Intranet, des d'on seran validades pels administradors del web. Tant la plana de l'**Agenda** com els "banners" que recullen la informació i que són presents a totes les planes s'actualitzen automàticament cada 24 hores. La informació entrada, però, no es perd: queda a l'arxiu històric de l'aplicació.

De totes maneres, si no us és possible enviar-nos la informació per aquesta via, podeu continuar fent-ho pels mitjans habituals, és a dir: correu postal, correu electrònic o fax.

Us recordem, també, que encara que entreu directament a la plana web de l'Agrupament, la informació sobre ballades i altres actes i col·laboracions cal **enviar-les abans del dia 20 de cada mes**, per a poder-les incloure en el PUNT INFORMATIU, mitjà del qual se serveixen els diversos programes de Ràdio i TV que donen informació sobre les actuacions dels nostres esbarts. El correu electrònic i el telèfon resulten molt pràctics.

Insistim a fer esment, també, que, tot coincidint amb la Patum de Berga, l'"Associació Cultural Rebombori digital", entitat encarregada de gestionar "festes.org", va presentar "festes.tv", indret de la web on s'hi recopilaran i emetran vídeos de les festes populars dels Països Catalans.

A la web hi haurà diferents clips o peces editades, de tres minuts de durada, que se centraran en diversos aspectes -sovint poc coneguts- de cada festa. A partir del mes de setembre és previst que hi hagi disponible també un arxiu fotogràfic.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

- El programa Nydia, del Canal 33 de Televisió de Catalunya, ha passat als **dissabtes, a les 9 del matí**, i la repetició ha passat al divendres posterior, a un quart d'una de la matinada, enlloc del diumenge en hora igualment intempestiva

*****

- Podeu tornar a veure tots els programes de cultura popular i tradicional de TV3, Canal 33 i 324 connectant a Internet, a la web: www.3alacarta.cat, igualment com de les emissores de ràdio de la Corporació Catalana.

LLIBRES I REVISTES

En aquest apartat ens plau donar informació sobre els llibres que poden interessar als nostres esbarts, bé per a consultar-los o per tenir-los a disposició a les vostres respectives biblioteques. Com us haureu pogut adonar, insistim un mes i un altre en la reiteració d'aquesta informació amb els mateixos títols o afegint-n'hi algun de nou, per tal que durant una bona temporada us en poguem fer memòria.

- Ha sortit el llibre **I ara què?**, costumari per a nens i nenes. La Galera 2005. Barcelona. És un recull de tradicions i festes adreçat als infants.
- Josep Bargalló ha tret el llibre **Balls i danses de les comarques de Tarragona**, sota els auspicis de l'Exma. Diputació de Tarragona.
- Dilman, Erika, "**Conozca el método Pilates**". Barcelona. Oniro 2003. (Terapias naturales; 18).
- Hortal, Eulàlia i Bargalló, Josep, "**Danses i costums del Baix Empordà**" (2000) Cubert Comunicació. Gràfica ISBN: 849483 - 70 -X.
- Manyosa Ribatallada, Albert i Tomàs. "**El ball de l'espolsada**". Marata i Corró d'Avall.
- Lara, Jordi "**Una boa dispostada a pair un elefant**". 75 anys de vivències de la Coblà La Principal del Llobregat.
- **Joan Rigall (1885 - 1960) El "senyor" dels mestres de dansa**. Pompili Massa i Pujol i Jordi Torres i Grangé. Núm. 4 de la col·lecció Trencadansa, de l'Agrupament.
- **El Balle: conjuro ante la muerte**, de Francesc Massip i Leandre Kóvacs. Editat per CIOF - Espanya.
- **Cien años de Esbarts**. De Roger Costa Solé. Editat per CIOF - Espanya.
- **El ball del ciri**, de Maria Rosa Alonso, Rosa Maria Forner, Montserrat Garrich i Albert González, editat per CIOF - Espanya.

EFEMÈRIDES

L'Esbart Fontcoberta, de Banyoles, Pla de l'Estany, els dies 1 i 2 d'octubre inicià els actes de celebració del seu 25è. Aniversari. Esperem que ens aniran donant informació dels seus actes per tal de donar-los difusió a través del Punt Informatiu. De moment que vagi el nostre encoratjament i la nostra felicitació.

*****

Igualment ens plau informar que el pròxim dia 16 de desembre l'Esbart Maragall, de Barcelona, començarà els actes per a commemorar el seu 75è. Aniversari. Setanta-cinc anys ja comencen a ser història en una entitat de les nostres característiques i mereixen tot el nostre reconeixement i la nostra felicitació més entusiasta. I és bo assenyalar-ho perquè els celebren amb plena activitat i amb una vitalitat encoratjadora. Que sigui per molts anys, amics de Sant Andreu de Palomar, la vostra petjada ha de servir per a remarcar el camí a seguir per tots aquells grups més novençans que comencen a caminar fent tentines, però plens d'il·lusió i compromís.

D'INTERÈS

- En el Punt Informatiu anterior us informàvem del costum de l'Obra del Ballet Popular de fer el lliurament dels seus premis anuals durant el mes d'octubre, però no podíem facilitar la data concreta en què es realitzaria l'acte.

En aquest exemplar del Punt ja podem ser una mica més concrets i us podem anunciar que **el lliurament tindrà lloc el divendres dia 10 de novembre, a les 8 del vespre a la Basílica de Santa Maria del Mar, de Barcelona, a la Plaça de Santa Maria.**

Reiterem el nostre suport a la tasca que ve desenvolupant l'Obra del Ballet Popular, així com la nostra felicitació i encoratjament a tots els que han merescut la distinció que se'ls lliurarà en aquest acte, posant especial èmfasi, però, als mereixements dels nostres consocis **Delfi Colomer i Pujol, Medalla al Mèrit Cívic**, i al mestre **Jordi Núñez i Pallerola, Medalla al Mèrit en la Dansa Tradicional Catalana**, confiant que els nostres socis i amics participaran d'aquesta festa i encoratjaran la Institució a seguir en la seva tasca de conscienciació cultural i nacional, i faran coixí als mereixements dels nostres dos vells coneguts.

ELS AMICS ENS ESCRIUEN

- L'Esbart Català de Dansaires, de Barcelona, recorda que la seva nova adreça electrònica és:

info@esbartcatalà.org

i la seva nova adreça de la web és:

www.esbartcatalà.org

•••••

- L'Esbart Ciutat Comtal també ens comunica les seves noves adreces electròniques i la seva pàgina web, a partir d'aquestes dates els podeu trobar a:

www.esbartciutatcomtal.cat

Secretaria i informació a:

ecc@esbartciutatcomtal.cat

El contacte a:

info@esbartciutatcomtal.cat

El director a:

llcr@esbartciutatcomtal.cat

I el president a:

jmfr@esbartciutatcomtal.cat

•••••

- Felip Elòseguí Navarro, vice-president primer de l'Esbart Egarenc, de Terrassa, també té nova adreça:

rel.institucional@elsocialorg

•••••

- L'Esbart Queralt, de Berga, ens comunica que la seva adreça postal correcta és:
Carretera de Sant Fruitós, 34, 4d. 1er. 08600, Berga. Berguedà,
i les seves dades electròniques són:

esbartqueralt@terra.es

i

joancomellas@yahoo.com

•••••

L'Esbart Santa Llúcia, de Reus, el Baix Camp, comunica que a partir d'ara les seves adreces seran:

Correu postal: Apartat de Correus 261. 43280 Reus Baix. Camp

Correu electrònic: Esbart@stallucia.cat

Telèfon: 638 109 064

•••••

Els amics del'Esbart Marboleny, de les Preses, ens comunicaven darrerament que el passat dissabte, dia 21 d'octubre, van inaugurar el seu nou equipament cultural a Les Preses, Espai de dansa d'arrel tradicional. El Centre albergarà totes les activitats del Centre de Cultura Tradicional i Popular Marboleny. Era previst que l'acte comptés amb la presència de l'Honorable Conseller Joaquim Nadal, conseller de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, el senyor Ferran Bello, director del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, el Delegat del Govern de la Generalitat a Girona, senyor Josep Quintanas i l'Alcalde de Les Preses, senyora Esther Pagès.

Les seves adreces són, a partir d'ara:
CERCLE DE CULTURA TRADICIONAL I POPULAR MARBOLENY
Carretera de la Parcel·lària, sn.
17178 LES PRESES - Garrotxa
e-mail: marboleny@marboleny.org
web site: www.marboleny.cat
Teles/fax: +34 972 693 485 +34 606 650 998

*****

En la seva comunicació, que ens plau reproduir en part, comenten que "La inauguració de l'Espai de Dansa d'Arrel Tradicional acabarà de manera volgutament simbòlica. Es farà plantant dos arbres, tots ells amb un alt contingut simbòlic i ambdós relacionats amb la figura de Jacint Verdaguer. El primer d'ells és un esqueix de lloer procedent de la Casa-Museu Verdaguer, de Folgueroles i que, alhora, prové del que Jacint Verdaguer va plantar a Vinyoles d'Orís, quan fou rector de la Parròquia.

El segon és un esqueix de desmai procedent també d'un altre indret verdaguerià per excel·lència, la Font del Desmai. Verdaguer, encara estudiant al Seminari de Vic i essent mossò de la masia de Can Tona, entrà en contacte amb el Cercle Literari de Vic. (...) El corrent romàntic revalorava els pobles oprimits i les cultures antigues i en aquest context el jove Verdaguer amb companys seus celebraven les reunions o **esbartdades** a la Font el Desmai, que es dedicaven a la poesia, la llengua i la pàtria..."

Felicitem els amics del Centre Marboleny i els desitgem que segueixin encara amb més il·lusió i amb més compromís la seva tasca de promoció i enaltiment de la nostra cultura secular.

COL-LABORACIONS

AURESKU-SARDANA-DANSES CATALANES

Em plau contar-vos una anècdota curiosa i gratificant alhora, que ha passat recentment. Fa dos anys vaig tenir la sort de ser present a la Fira Nacional de Turisme a Montjuïc i vaig veure la interpretació d'una barreja de danses que em va colpir sincerament, per la qual cosa vaig demanar als organitzadors que m'expliquessin com havia estat fet aquella troballa.

Arrel d'aquella Fira el Govern Basc es va posar en contacte amb l'Esbart Sant Martí, de Barcelona, per tal d'iniciar col·laboracions. El coreògraf David Martínez, amb una música anònima basca, que és per a ells com una mena de Cant dels ocells, havia de muntar un ball on es conjuntessin l'auresku i la sardana. El muntatge junt amb un grup de Vitòria va ser un èxit i per això em vaig adonar que els presents a la sala d'actes de l'estand basc s'emocionaven, i els catalans compartíem l'emoció. Era una barreja de dos folklores en una sola dansa. Al final tots ballaven la sardana i tots interpretaven l'auresku, donant-se les mans dues cultures diferents, però agermanades per una música de fons que si bé procedia d'Euskadi, era adaptable a l'oïda com una música molt universal.

Posteriorment l'Esbart Sant Martí la va anar a interpretar a Vitoria i a Bilbao, i s'ha fet dues vegades més a Barcelona, a la Plaça de la Sagrada Família, en un Festival d'Esbarts, i a l'Església de Sant Martí, del Clot, en un recital de Dansa d'arrel folklòric-religiós.

Recentment, una setmana abans del partit de futbol Catalunya Euskadi, va ser ballada en un Hotel de Barcelona, i segons em van dir es va tornar a repetir l'emoció, en veure l'expressió de dues cultures tan diferents que ballaven plegades una mateixa dansa, i com un encàrrec a un coreògraf pot donar aquest reguizell de noves emocions, noves coneixences i nous amics. En definitiva, això és el que hauria de ser el folklore: una abraçada dels pobles. (A.G.C.)

LES COBLES I ELS ESBARTS

- Arrel d'una conversa durant el programa "Fes ta Festa", a Ràdio 4, amb Jesús Ventura, en Jesús entre altres temes em va preguntar el per què de l'abandó per part dels Esbarts de l'acompanyament amb cobla. Apart de la resposta que jo li pogués fer aquell dia del mes d'agost, posteriorment m'he fet algunes preguntes més, i també hi he donat les meves respostes.

Al mateix temps, i per als "esbartnautes" o "els amics ens escriuen" al Punt Informatiu, podeu fer els vostres suggeriments sobre aquest tema apuntat en aquell programa.

El meu punt de vista és que les cobles són les responsables que molts esbarts no les utilitzin, perquè encareixen moltíssim les actuacions; diguem-ho clar, són molt cares.

I un es pregunta ¿per què hi ha tanta diferència entre el preu de les audicions de sardanes i les d'esbarts?

És per això que els promotors s'ho pensen molt en el moment de la contractació d'un esbart, i sol passar que si exigeixes acompanyament de cobla desestimen l'actuació de l'esbart. És d'aquesta manera que els esbarts han de fer el 85% de les actuacions amb enregistraments musicals. Alguns fan les seves actuacions, els seus recitals, amb CD i altres enregistraments amb cobla, prèviament passades per l'estudi, i això tot i que suposa un alt cost, pot amorosir la realització de festivals. Menys actuacions amb música en viu, però més actes al cap i a la fi, que és el que es persegueix.

Hi ha un altre problema que el senyor Ventura va posar al damunt de la taula, és el referent a la pèrdua del nostre patrimoni musical. Les magistrals instrumentacions

per a cobla dels grans mestres, són massa sovint postergades per música de conjunts musicals molt més econòmics i més assequibles per a viatjar i actuar amb acompanyament musical. Les adaptacions musicals suposen feina per a altres, però el que diem és que se'n pot ressentir el patrimoni.

Sé d'esbarts que en presentar espectacles de qualitat barregen cobles i orquestres simfòniques, amb grups de música tradicional. Altres fan servir la cobla, en directe o en enregistraments i d'altres encara van directament a allò que és més fàcil: els conjunts esmentats.

El que sembla clar és que el patrimoni musical es pot anar perdent. I caldria fer una reflexió sobre si les cobles han d'abaratir els seus "cachets" i si els esbarts han de ser més fidels a les instrumentacions de qualitat quasi històrica, que tant ens honorarien.

Des de l'Agrupament hem treballat amb les dues alternatives amb motiu dels actes del Centenari, Dansant l'imaginari al Fòrum 2004 i també amb Camí d'Apira.

Per a l'enregistrament dels cinc CD que tenim editats hem emprat sempre la cobla i recomanem als esbarts que, atès que es veuen obligats per aquest aspecte de l'economia, facin us del recull de bones instrumentacions a partir dels diferents arxius, entre ells, com hem dit, el de l'Agrupament. Entenem que abans d'actuar amb un enregistrament poc fiable és preferible suprimir el ball.

Els interrogants que hem esmentat abans resten pendents de completar. Valors i contravalors, solucions, innovacions, etc., això és el que proposo que ens digueu, amics, en la primera ocasió que tingueu. Opinar no és car i sabeu que teniu "esbarnautes" i el Punt Informatiu per a poder-ho fer. (A.G.C.)

CAMÍ D'APIRA

Cami d'Apira, música i dansa d'una terra sense límits, és l'espectacle que es ve assajant des de fa uns mesos a l'Institut del Teatre, de Barcelona, que està previst que s'estreni durant la darrera setmana del mes de desembre d'aquest any. És una coreografia de Leo Quintana, amb llibret o guió de Jordi Lara i música, instrumentació i direcció de Jorge Sarraute.

Està en estudi l'autoria de l'escenografia, el vestuari i el disseny de la il·luminació.

De moment podem gaudir del treball compromès i il·lusionat dels 40 dansaires que hi prenen part i dels mestres. L'enregistrament, d'un nivell altíssim, ha anat a cura de la Cobla La Principal del Llobregat, el Grup Tactequeté, la coral La Garriga i la tècnica de David Casamitjana als estudis de gravació. De moment només podem expressar lloances d'aquest enregistrament, per tractar-se d'un producte molt ben acabat i que ens haurà de delectar a tots.

Com hem comentat altres vegades, aquest espectacle que estem preparant prové d'un encàrrec del Centre de Cultura Popular i Tradicional Catalana, del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. L'Agrupament en va acceptar la coproducció, en tractar-se d'una idea d'alta volada que era, alhora, un repte que vam acceptar cordialment.

De moment en els assaigs dels dissabtes d'aquest darrer trimestre s'està treballant per a resoldre les diferents escenes. La previsió, com portem dit, és la d'estrenar l'espectacle la darrera setmana del mes de desembre. (A.G.C.)

FESTES POPULARS

D'acord amb les dades que hem pogut recollir en el llibre *Calendari de les danses tradicionals catalanes*, de Lluís Puig i Gordi, El Mèdol 1998, amb el suport del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, ens plau oferir-vos aquesta informació sobre les diverses festes i dansades que se celebren durant aquest mes a diferents localitats

- Mes de novembre:

- Encara que hi ha, de començament, la Festa de Totsants, el dia de Difunts i la Festa de Sant Martí, no tenim en aquest mes de novembre gaires festes populars en el nostre costumari festiu. Hom recorda que, quan érem petits, s'acostumaven a buidar carabasses, o pebrots, i se'ls guarnia amb diverses perforacions que marcaven els forats de la cara de les persones, i s'hi col·locava una espelma encesa en el seu interior; s'instal·laven en llocs propicis no gaire enllumenats, on se sabia que hi acostumaven a passar persones durant la nit de Totsants, per a esporuguir-les, especialment a la pròpia canalla. Fa molts anys que ja no es fa; ara ens han entaforat un estrangeríssim Halloween. Què hi farem!

- Dia 11:

- **Xerta**, Baix Ebre. Festa Major de Sant Martí. *Jota xertolina*.

- Segon dissabte:

- **Sant Martí Surroca (Ogassa)**, Ripollès. Festa Major de Sant Martí. *Balls de la manera, Ball de la Mare de Déu del Puig de França i Ball de Sant Ferriol*.

- Segon diumenge:

- **Ginestar**, Ribera d'Ebre. Festa Major de Sant Martí. *Ball de coques*.

- Data variable:

- **Sant Cugat del Vallès**, Vallès Occidental. Festa de Tardor instaurada per l'Esbart Sant Cugat. *Ball de bastons i Ball de gitanes*.

L'AGRUPAMENT D'ESBARTS DANSAIRES

Agraeix la col·laboració de totes i tots
el que fan possible
el

PUNT INFORMATIU

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Centre de Promoció de la Cultura
Popular i Tradicional Catalana

"la Caixa"

CENTENARI
ESBARTS D'ANSAIRES
1901-2001